

Rob Krabben

Oh ja!

Het alfabet
van onze jeugd

WalburgPers

***Oh
ja!***

Foto uit Museum Bokrijk, met een permanente expo over de sixties.

Rob Krabben

Oh ja!

Het alfabet
van onze jeugd

WalburgPers

WALBURGERS

Afbeeldingen omslag

Compilatie van foto's uit het binnenwerk.

Omslagontwerp

Erwin Bomans^{BNO} Leucq!, Hof van Twente

Ontwerp binnenwerk

Prezns - Marco Bolsenbroek, Zutphen

www.walburgpers.nl

2e druk, december 2019

© 2019 Rob Krabben, p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

© 2019 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Zoveel mogelijk is getracht de eventuele rechthebbenden van de afbeeldingen te achterhalen. Rechthebbenden die in dit verband niet zijn benaderd wordt verzocht zich met de uitgever in verbinding te stellen.

ISBN 9789462494350

NUR 680

Inhoud

A... 8

Aanmaakhoutjes (per bosje) • Aftelversjes • Agent met stopbord/klapbord • Amandelen knippen • Ambachtsschool • Annemaria Koekoek • Ansichtkaarten • Anijsblokjes • Autoped • Avondschool

B... 13

Bakfiets • Bakker aan de deur • Bal aan een touwtje • Ban de bom • Band-recorder • Basketbalschoenen • Bazooka • Beatmuziek • Behangboekjes • Belletje trekken • Bis-rolletjes • BLO • Bliklopen • Blokken op de trappers • Bokkiespringen • Boldoot • Boompje verwisselen • Bordjebal • Borstrok • Bouwplaten • Brandglas • Breiwol • Briefkaart • Brommers • Buismanblikjes • Bussie (blikje/balletje) trap

C... 31

Cacao • Campingboter • Carbonpapier • Cassettebandjes/-recorder • Castella • Che Guevara

D... 36

Detailhandelsschool • Diefje (diefje) met verlos • Dinky Toys • Doppen van melkflessen • Doorslagpapier • Drie is teveel

E... 38

Een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven... • Elastieken/Elastiektwist • Elpee • Eten

F... 42

Fiets • Fikkie stoken • Flipje • Fotografie

G... 46

Gasmeter • Geldkistje • Geweer met kurken • Gezelschapsspellen • Gim-gom • Glazen Stad • Gluton • Grammofoon(platen) • Gypies/basketbalschoenen

H... 52

Haarverzorging • Happenings • HBS • Heitje voor een karweitje • Hinkelen • Hoelahoep • Huishoudschool • Hutten bouwen

I... 60

Ijsbloemen/ijspegels • IJzeren hond • Inktpot

J... 64

Jagerbal • Jeugdherberg • Jeugdpuistjes • Jojo

K... 67

Kaatseballen • Kabouters • Kapper • Kar • Kauwgum • Kermis • Kermisbed • Kerstbomenfik • Kerstbomenjacht • Kerst-inn • King Corn • Kip • Kleding • Kleding doorgeven • Kleedjes kloppen • Kleuterschool • Knijperbak • Knikkeren • Knopendoos • Koen Visser • Koffie • Kolen • Koperen beesten • Koperpoets • Korenschoven • Kousen/sokken stoppen • Kruidenier

L... 88

Ladders ophalen • Landjepik/landje veroveren • Lang haar • Langspeelplaat • Lavet • Legerdumpe • Lessie buut • Lessie (lesje) floep/lessie (lesje) kaptein • Lessie (lesje) hand-in-hand • Levertraan • Liffie piepen • Limonade • Lorrenboer • LTS • Luchtpostpapier • Lyceum

M... 97

Magic Ball • Matchbox • Maten en gewichten • Mattenklopper • Mededelingen voor land- en tuinbouw • Melk van de boer/melkboer • Melkbrigade • Melkdoppen • Melkkoker • Merken • Messie werpen • Metablokjes • MMS • Moedermavo • Moeders wil is wet • Mottenballen • Muziekcassette

O... 109

Ochtendgymnastiek • Onbewoonbaar verklaarde woning • Oproepen van de alarmcentrale • Ondergoed • Oud brood opbakken • Oude kranten

P... 112

Paarden • Padvinderij • Pap • Patatautomaat • Petroleum • Pick-up • Piggelmee • Piratenzenders • Plastic zakken • Platenspeler • Platenrek • Platenkoffer • Playeren • Politieagent • Poppendokter • Postbestelling • Poten • Prikklok • PTT • Pukkel

R... 125

Radiodistributie • Radiomeubel • Radioprogramma's • Ratel op de fiets • Ratten en raven • Regenkajes • Rennies • Rode boekje voor scholieren • Rolschaatsen • Ruitje pingelen

S... 130

Sanseveria • Schilderijtjes • Schillenboer • Schoolarts • Schoolmelk • Schoolreisje • Schooltandarts • Schoolzwemmen • Schudhondjes • Shaken • Sigarenbandjes • Sigaretten maken • Sigaretten merken • Singles • Sinterklaas • Slierten • Snoep • Snoepje van de week • Solex • Speelgoed • Spelletjes • Spoorboekje • Spijkerpak • SRV-man • Stabal (Stand in de bal) • Stencilen • Steentjesvoetbal • Steltlopen • Step • Stoepranden • Straatcollecte • Strips • Suikerzakjes

T... 158

Tarvo • Teil • Telefoonboek • Telefooncel • Telefoon- en elektriciteitspalen • Telegram • Tenten • Televisie • Thee • Theemuts/theebeurs/theeknip • Tikkertje • Tomadorekjes • Touwtje springen • Touwtje uit de brievenbus • Toverblok • Transistorradio's • Trein

U... 175

ULO/MULO

V... 176

Vakantie • Van Gend & Loos • Vel op de melk • Vergrootglas • Verjaardagen • Verstoppertje • Verzamelen • VGLO • Vierkleurenpen/toverpen • Vliegenstrip • Vlooienspel • Vuilnisman/vuilnisemmer/vuilniswagen

W... 186

Wassen • Waterfilter • Waterhoogten • Waterstoker • WC buiten • Wintertenen

IJ... 190

IJssie taaien

Z... 191

Zaterdagochtend werken/naar school • Zeilen (met je jas) • Zomerkamp

A

Aanmaakhoutjes (per bosje)

In de jaren vijftig en zestig stookte Nederland vooral op kolen en hout. Probleem van de kachels was het aanmaken. Probeer maar eens kolen aan te steken zonder de hulp van aanmaakblokjes. Er was een goed hulpmiddel: aanmaakhoutjes. Je kocht ze bij bijvoorbeeld de warmwaterboer (zie *Waterstoker*) of bij de kolenboer. Het waren bosjes met dunne stukjes hout van een centimeter of vijftien lang. Door de leverancier gespleten van grotere blokken hout. Met een touwtje gebundeld en verkocht voor een dubbeltje per bosje. Van het hout maakte je een soort schoof onderin de kachel en stopte er wat krantenpapier tussen en onder. Lucifer erbij en je had een mooi begin van het vuur.

Aftelversjes

Bijna ieder spel begon met het aanwijzen van degene die ‘hem was’. Bij tikkertje degene die de rest moest tikken, bij verstoppertje degene die de rest moest zien te vinden etc. Soms was er een vrijwilliger; soms wilde de buurtsukkel meedoen en dan was het domweg voorwaarde dat hij ‘hem’ was, maar bijna altijd was aftellen de gekozen remedie. Deelnemers stonden in een kring en in het midden stond degene die ging aftellen (meestal degene die het initiatief tot het spel had genomen of domweg de brutaalste). Die koos een aftelversje en dan – meestal beginnend bij zichzelf – dreunde hij/zij de tekst op en bij elk woord wees hij de volgende persoon in de kring aan. Wie bij het laatste woord werd aangewezen, was veilig en stapte uit de kring. En dan begon het aftellen opnieuw, net zolang tot er nog maar één overbleef en die was dan de pineut.

Er waren ook versjes die wat korter door de bocht gingen: wie daar bij het laatste woord werd aangewezen was meteen aan de beurt. Om een of andere duistere reden hoorde het aftellen overigens te beginnen met het woord ‘pot’, maar daarbij werd dan nog niemand aangewezen. Bij ons was het populairste aftelversje het simpelste dat we kenden: ie-wie-waai-weg-jij-waait-eerlijk-weg. Een andere ging als volgt: ‘Een aap op een fiets, hoe vind jij zoiets? Hij viel op zijn gat. Wie zijn schuld was dat: Nel of Piet?’ Degene die werd aangewezen op het moment dat de